

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 29-03-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/2314/29-03-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 37/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος, στην έδρα της, την 27/03/2012 και ώρα 10:00, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Γρηγόρης Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητής. Εξάλλου, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, τα τακτικά μέλη της Αρχής Αν. – Ιωάν. Μεταξάς, και Δημ. Μπριόλας οι οποίοι αντικαταστάθηκαν αντίστοιχα από τα προαναφερόμενα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής. Τέλος, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, το τακτικό μέλος της Αρχής Αν. Πράσσοις και ο αναπληρωτής αυτού Πέτρος Τσαντίλας. Στη συνεδρίαση παρέστη, με εντολή του Προέδρου, ο Δημήτρης Ζωγραφόπουλος, Δικηγόρος (ΔΝ) – Νομικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

Υποβλήθηκε στην Αρχή η υπ' αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/1948/18-03-2011 έγγραφη αίτηση (και τα συνημμένα σε αυτή έγγραφα) από την αρμόδια υπηρεσία της Ψυχιατρικής Κλινικής «Γαλήνη», ως υπευθύνου επεξεργασίας, με το οποίο ζητείται από την Αρχή η απαιτούμενη από τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα άδεια επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τη διαβίβαση στον αιτούντα τρίτο Α, κάτοικο Αττικής, αντιγράφων ιατρικών πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, που τηρούνται στα αρχεία του και αφορούν την εν διαστάσει σύζυγό του, Β. Ο αιτών ζητεί τη διαβίβαση των προαναφερομένων αντιγράφων εγγράφων για δικαστική χρήση και, ειδικότερα, για την επίκλησή τους ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων στο πλαίσιο των εκκρεμών δικών σχετικά με τη λύση του μεταξύ τους γάμου και την ανάθεση της επιμέλειας και τη συνακόλουθη ρύθμιση του δικαιώματος επικοινωνίας τους με τα ανήλικα τέκνα τους. Εξάλλου, για την ως άνω διαβίβαση εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ./-02-2011 εισαγγελική παραγγελία της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών (Τμήμα Ακροάσεως), με την οποία διαβιβάστηκε στην Ψυχιατρική Κλινική «Γαλήνη» η σχετική αίτηση του Α και κλήθηκε η εν λόγω κλινική να προβεί στην «*κατά νόμο εκτίμηση των διαλαμβανομένων σ' αυτήν και τις εντεύθεν επιβαλλόμενες ενέργειες (άδεια από ΑΠΔΠΧ)*».

Μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης, αφού άκουσε την πρόταση του εισηγητή και του βοηθού εισηγητή, ο οποίος στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

Η Αρχή,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «*Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)*». Καθιερώνονται, λοιπόν, ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του

επιδιωκόμενου σκοπού ή η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη.

2. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε') και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του Ν. 2472/1997. Όπως παγίως έχει κρίνει η Αρχή, οι όροι και προϋποθέσεις της νομιμότητας επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του Ν. 2472/1997, εφαρμόζονται κατά μείζονα λόγο και στην επεξεργασία απλών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Βλ., ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 80/2011, 81/2011, 88/2011, 89/2011, 90/2011, 91/2011, 92/2011, 111/2011 και 12/2012).

3. Επειδή, επιπλέον, το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι «*εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς*».

4. Επειδή, το άρθρο 14 του Ν. 3418/2005 σχετικά με τον *Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας* ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α'). 2. Τα ιατρικά αρχεία πρέπει να περιέχουν το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, το φύλο, την ηλικία, το επάγγελμα, τη διεύθυνση του ασθενή, τις ημερομηνίες της επίσκεψης, καθώς και κάθε άλλο ουσιώδες στοιχείο που συνδέεται με την παροχή φροντίδας στον ασθενή, όπως, ενδεικτικά και ανάλογα με την ειδικότητα, τα ενοχλήματα της υγείας του και το λόγο της επίσκεψης, την πρωτογενή και δευτερογενή διάγνωση ή την αγωγή που ακολουθήθηκε. 3. Οι κλινικές και τα νοσοκομεία τηρούν στα ιατρικά τους αρχεία και τα αποτελέσματα όλων των κλινικών και παρακλινικών εξετάσεων. 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας*

του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...)

6. Ο ιατρός τηρεί τα επαγγελματικά του βιβλία με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται το ιατρικό απόρρητο και η προστασία των προσωπικών δεδομένων. 7. Στα ιατρικά αρχεία δεν πρέπει να αναγράφονται κρίσεις ή σχολιασμοί για τους ασθενείς, παρά μόνον εάν αφορούν στην ασθένεια τους. 8. Ο ασθενής έχει δικαίωμα πρόσβασης στα ιατρικά αρχεία, καθώς και λήψης αντιγράφων του φακέλου του. Το δικαίωμα αυτό, μετά το θάνατο του, ασκούν οι κληρονόμοι του, εφόσον είναι συγγενείς μέχρι τετάρτου βαθμού. 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση στα ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες, β) σε άλλα όργανα της Ελληνικής Πολιτείας, που με βάση τις καταστατικές τους διατάξεις έχουν τέτοιο δικαίωμα και αρμοδιότητα. 10. Ο ασθενής έχει το δικαίωμα πρόσβασης, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, στα εθνικά ή διεθνή αρχεία στα οποία έχουν εισέλθει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν». Εξάλλου, το άρθρο 5 παρ. 3 του Ν. 3418/2005 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «(...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...)». Τέλος, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «(...) 3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...)». Οι προαναφερόμενες διατάξεις του Ν. 3418/2005 δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου και επιφυλάσσουν την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2472/1997 κατά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

5. Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι ο αιτών τρίτος Α ζήτησε, με την από 24-02-2011 αίτησή του προς την Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, η οποία διαβιβάστηκε, κατά τα προαναφερόμενα, στην Ψυχιατρική Κλινική «Γαλήνη», να του διαβιβαστούν από την εν λόγω κλινική, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, αντίγραφα ιατρικών πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, που τηρούνται στα αρχεία του και αφορούν την εν διαστάσει σύζυγό του, Β. Ειδικότερα, ο αιτών τρίτος ζήτησε να του διαβιβαστούν αντίγραφα του ιατρικού ιστορικού

(βεβαίωση σχετικά με την κατάσταση της υγείας) της Β, τα οποία είναι σχετικά με τη νοσηλεία της στην Ψυχιατρική Κλινική «Γαλήνη» και αφορούν την αντιμετώπιση της – κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος τρίτου – κλονισμένης ψυχικής της υγείας. Ο αιτών τρίτος προέβαλε ως σκοπό επεξεργασίας για τη διαβίβαση των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα την ανάγκη προσκόμισης και επίκλησής τους ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων στο πλαίσιο των εκκρεμών δικών σχετικά με τη λύση του μεταξύ τους γάμου και την ανάθεση της επιμέλειας και τη συνακόλουθη ρύθμιση του δικαιώματος επικοινωνίας τους με τα ανήλικα τέκνα τους. Ήδη, κατά το χρόνο υποβολής της ως άνω αίτησής του εκκρεμούσε σε βάρος του αγωγή της Β με αντικείμενα την ανάθεση στην ίδια της οριστικής επιμέλειας των ανήλικων τέκνων τους, την οριστική παραχώρηση στην ίδια της οικογενειακής τους στέγης, προκειμένου να αποτελέσει αυτή τον τόπο διαμονής, της ίδιας και των ανήλικων τέκνων τους και την επιδίκαση διατροφής για τα ανήλικα τέκνα τους. Η αγωγή αυτή εκκρεμεί ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και πρόκειται να συζητηθεί την 02/04/2012. Εξάλλου, εκκρεμεί ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου αγωγή του Α κατά της Β, η οποία πρόκειται επίσης να συζητηθεί την 02/04/2012, με αντικείμενα την ανάθεση σε εκείνον της οριστικής επιμέλειας των ανήλικων τέκνων τους και την επιδίκαση διατροφής για τα ανήλικα τέκνα τους. Αντίγραφα των προαναφερομένων δικογράφων αγωγών υποβλήθηκαν στην Αρχή από τον αιτούντα τρίτο, με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6996/24-10-2011 έγγραφό του.

6. Επειδή, οι ως άνω ζητηθείσες από τον αιτούντα τρίτο πληροφορίες σχετικά με την εισαγωγή, τη διάγνωση, τη νοσηλεία και την εν γένει κατάσταση της υγείας της Β συνιστούν ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 στοιχ. (β') του Ν. 2472/1997, καθόσον αφορούν την υγεία της.

7. Επειδή, ο σκοπός επεξεργασίας, τον οποίο προβάλλει ο αιτών τρίτος Α για τη διαβίβαση στον ίδιο των προαναφερομένων πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση της υγείας της Β συνίσταται στην ανάγκη αναγνώρισης, άσκησης και υπεράσπισης των νομίμων δικαιωμάτων του ίδιου και των ανήλικων τέκνων τους ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων και διοικητικών αρχών και, υπό την έννοια αυτή, συνάδει με τις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') και 4 παρ. 1 στοιχ. (α') του Ν. 2472/1997 (Βλ., ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 79/2009, 53/2010 και 92/2011). Επιπλέον, οι προαναφερόμενες πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της υγείας της Β, είναι πρόσφορες και αναγκαίες για την πλήρωση του ως άνω σκοπού

επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 1 στοιχ. (β΄) του Ν. 2472/1997 και 1438επ. ΑΚ, λαμβανομένων υπόψη και των προαναφερόμενων αγωγών, που έχουν ασκηθεί και εκκρεμούν ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, η αξιολόγηση της βασιμότητας των οποίων υπόκειται στο δικαστήριο αυτό. Και τούτο, διότι οι πληροφορίες αυτές δύνανται να αξιολογηθούν από το εν λόγω δικαστήριο, ιδίως, για την εξέταση των αιτημάτων της Β σχετικά με την ανάθεση στην ίδια της οριστικής επιμέλειας των ανήλικων τέκνων τους και την επιδίκαση διατροφής για τα ανήλικα τέκνα τους.

8. Επειδή, για τη νομιμότητα της διαβίβασης των προαναφερομένων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της Β στον αιτούντα τρίτο Α, η Ψυχιατρική Κλινική «Γαλήνη», ως υπεύθυνος επεξεργασίας, υποχρεούται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997, να ενημερώσει το υποκείμενο των επίμαχων δεδομένων πριν από τη διαβίβαση των δεδομένων αυτών.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

1) Παρέχει στην Ψυχιατρική Κλινική «Γαλήνη», ως υπεύθυνο επεξεργασίας, την άδεια να χορηγήσει στον αιτούντα τρίτο Α τα ως άνω ζητηθέντα από τον ίδιο ιατρικό πιστοποιητικό ή ιατρική γνωμάτευση, που θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την αιτία εισαγωγής και το διάστημα νοσηλείας της Β στην εν λόγω κλινική, καθώς και κάθε άλλο ουσιώδες στοιχείο που συνδέεται με την παροχή φροντίδας στην ίδια, όπως, ενδεικτικά και ανάλογα με την ειδικότητα, τα ενοχλήματα της υγείας της και τους λόγους της επίσκεψης, την πρωτογενή και δευτερογενή διάγνωση ή την αγωγή που ακολουθήθηκε, συμπεριλαμβανομένης της φαρμακευτικής αγωγής (Πρβλ. άρθρο 14 παρ. 2 του Ν. 3418/2005). Η Ψυχιατρική Κλινική «Γαλήνη» θα χορηγήσει, επίσης, στον αιτούντα τρίτο βεβαίωση, στην οποία θα αναγράφεται ότι τα προαναφερόμενα έγγραφα του χορηγούνται προκειμένου να προσκομιστούν αποκλειστικά ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων και διοικητικών αρχών για τον ως άνω προβαλλόμενο από τον ίδιο σκοπό της αναγνώρισης, άσκησης και υπεράσπισης των νομίμων δικαιωμάτων του ιδίου και των ανήλικων τέκνων τους.

2) Η Ψυχιατρική Κλινική «Γαλήνη», ως υπεύθυνος επεξεργασίας, υποχρεούται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997, να

ενημερώσει την Β, πριν από τη διαβίβαση των προαναφερομένων δεδομένων της στον αιτούντα τρίτο Α.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου